

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXVIII. Quibus modis S. Ignatius nostrorum concordiam sanciuuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

Gratulemur nobis quod hæc hodiè que fouetur in Societate caritatis tam pulchra communio, speremusque tum fore perpetuam, tum quisque pro virili sua ut perpetua sit conuincamur] sic ille ex quo id fiebat, ut in Collegiis suo numero instruendis, concionatores, magistri, rectores, operarij cæteri, principibus obnoxij sæpius diuersis, quandoque inter se hostibus mitterentur, nullo metu suspicionis faciendæ; imò ut summam eiusmodi cœtus, ex semotis regionibus collecti, afferebant vrbibus voluptatem, ita Ignatij summam prudentiam illustri docebant monumento; cum locorum vbique, velut Societatis epitome spectaretur, & illa Italici, Gallici, Hispanici, Germanici sermonis aliorumque fere orbe toto idiomatum multitudo, vbicumque foret Societas, sonaret, ibique nascentis Ecclesiæ instauraretur miraculum, cum in multiplici dissonantia linguarum etiam barbararum, vnus caritatis eiusdem cordisque vnus suauissimus sonus audiretur. Hoc modo Messanæ Collegium, anno 1548. conflauere Patres duodecim, ex singulis singuli orti Prouincijs, Regnis, etiam magnam partem lingua, imperioque dissentientibus. Quod prudens ciuitas merito admirata, videre visa est quod refert de fidibus cytharæ Augustinus, quarum vnique suus est proprius ab natura sonus, sed sociarum tinnitui sic attemperatus, ut vna plures vellicentur, fiat suauissimus concentus, ex diuersis, sed non inter se aduersis. Nec magis hæc affectus patrij, ad nostros sine cuiusquam discrimine amandos expoliatio ferebatur, quam externos perinde adiuuandos, ut si nobis vbique gentium ciues essent. Itaque principes, in legendis quibus conscientia arcana crederent, promiscuè habebant, suæne ij forent, aut alienæ ditionis, dum essent è Societate; rati solum omne, nobis patriam esse, gentem omnem nobis esse cognatam: inter hos Ioannes III. Lusitania rex, excusante Mirone externam originem confessionibus illius minimè opportunam; respondit nullum sibi esse externum qui esset de Societate.

Quibus autem viis hanc assecutus sit Fundator sanctissimus animorum in nostris hominibus tam necessariam, pulchramque concordiam ex Constitutionibus habetur, vnde pauca solum huc transfero, quæ ad hanc videntur potentiora extitisse. Nobis primum nihil esse antiquius voluit, quam ut vltro patria veluti extorres, abstergeremus à nobis omnem illius minus expurgatum, ac religiosum sensum: neque id satis, verum & diuersis nationibus oriundos, peculiari quodam animi flexu nobis iungeremus, aquarum in morem quæ in procliuè, in plana, aut infima decurrant, velut fontem natuum oblitæ, ire alijs obuiam videntur aliunde scaturientibus, & cum iis in eandem confusæ, pereundo simul, ac perdendo vberius crescere. Quo spectat illa æternum legenda Euerardi Mercuriani sub discessum patrum salutatio, Congregationi tertiæ à qua Societati Præpositus fuerat, hanc mentis vnus vniuersorum concordiam inculcantis. *Obsecro vos, inquit, per misericordiam Domini, ut huic quam maximè inuigiletis, alter de altero in bonitate sentientes, ut utrique inuicem bene sentiamus. Omnes enim eiusdem Vocationis, & fratres, & filij estis. Itaque nulla obsecro sit Sar-*

Ps 150.

XXVIII.

Quibus modis S. Ignatius nostrorum concordiam sanxit.

matia, nulla Hispania, Italia nulla, nulla Germania aut Gallia, sed una Societas, unus in omnibus Deus, omnes in uno Domino Iesu Christo, cuius membra estis. Quod autem sermo de armis principum vario Marte pugnantium, poterat affectus partium in audientes influere, partibus illis obnoxios; vetuit omnino domi talia iactari. Ad hæc cuique plurimum commendavit, Christum in aliis unum attenderent tanquam eius spiranti expressum imagine, ut defixo in speciem tantæ pulchritudinis oculo, nullum præterea in iis possent naturæ aut morum, aut ingenij errorem discernere, & quod est consequens, auersi, aut contracti quæ inde nascuntur animi frigora deuitarent: iudiciorum item discrepantiam vehementer damnat quod consueverint sequaces habere voluntates, ut ventorum impullum maria: quia vero id habent priuatæ rationes, ut affectum omnem ab aliis auulsum sibi penitus vindicent, & competitores diuidit ambitus, adeoque interdum etiam committit manifesta æmulatione; uno superiorum maiorum iudicio dispensari inter nos loca, officia, ministeria gradusque voluit, cunctaque illorum ex arbitrio suspendens, nullum ambitioni, & nundinationi locum, nihil possessioni, & præscriptioni residuum fecit. Si quibus vero innasceretur quædam animi rabigo, aut offensuscula verborum etiam perleues, plectebat eas tam acriter, ut reum corrigeret alios terreret: sic vnus ex præcipuis patribus pœna grauissima inconsiderantiam castigauit, quod phrenetici domi ægrotantis, foris per iocum deliria retulisset. Quanto acerbius fuissent si quibus excideret narrare quæ in aliorum contemptum, aut dedecus verterent. Dissidiorum denique fatores, & dissensionum artifices, linguæ bicipitis venenato telo alios inuicem proritantes, ut deprehenderat, mox veluti pestes expellebat. Inter quos fuit, de quo dimittendo cum Patres duodecim conuenissent; & ne qua vrbi offensio præberetur, decem ex iis retinendum, & emendandum iudicarent, duo reliqui dimittendum; vir sanctus contra morem suum pluribus adhærendi, duobus accessit, aiens Romæ nulla re grauius ciues posse offendi, quam si accepissent nos dissidiis laborare, & eorum auctores stolidam patientiam tolerari. Par tulit præmium alius qui ut Romam venit, de Simone Rodericio cuius fuerat viæ comes, quædam effudit, tanti viri virtute indigna, quæ ubi accepit Ignatius expiscari ab imo rem totam ex veris certisque statuit, nihilque competit, præter expertes culpæ omnis chimeras, & nebulas imaginosi hominis, interpretatione laua falso in crimina detortas: quare obrectatorem ad palinodiam adactum, etsi erat vir doctus, & raræ ad concionandum facultatis inexorabilis dimisit.

XXIX.

De voto reijciendarum dignitatum, & conuentione S. Ignatii in iis ab Societate repellendis.

Nexum hunc duplicem eumque grauissimum quo cum iis qui regunt Obedientia; charitate mutuo iungimur; coronat ornaturque tertius Deum spectans, in eumque contendens, quem postremum ex paucis referam, quæ inter multa Societatis conseruandæ præsidia S. Ignatius tradidit. Est vero mens ab concretione fumoque humanarum rationum pura, & libera; id vnum viuendo, agendoque ardens & ambiens, ut vni placeat diuinæ bonitatis,